

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

OBSAH

Cíle a poslání | 2

Naše hodnotové principy | 3

Základní informace o organizaci | 4

Spolupracující organizace | 5

Finanční zpráva | 11

Přehled činností | 12

Mezinárodní vzdělávací projekty | 12

Projekty realizované v roce 2022 | 13

Akreditace vzdělávacích programů | 18

Evaluace | 20

Šíření metodik | 23

Kontakt | 31

Představení metodik | 32

**Šíříme ověřené postupy ve vzdělávání,
aby děti uspěly ve škole a v životě.**

**SCHOLA
EMPIRICA**

Cíle a poslání

SCHOLA EMPIRICA z.s. je nezávislou, nevládní a nepolitickou neziskovou organizací působící již od roku 2003.

Cílem organizace je pomáhat školám, učitelkám a učitelům, aby do rozvoje dětí mohli snadno zapojovat nejnovější poznatky.

Stavíme na postupech, které byly ověřeny praxí v zahraničí i Česku a jejichž přínos prokázal empirický výzkum.

Naše hodnotové principy

Vědecky ověřeno – Evidence

Maximálně využíváme a respektujeme současné poznání vzhledem k obsahu i procesu implementace námi formulovaných a pilotovaných řešení. Jsme si dobře vědomi toho, že zkušenosti i výborně vyargumentované názory jsou bez podporujících relevantních vědeckých poznatků (evidence) často nedostatečné. Vědomě pracujeme na tom, abychom zvyšovali znalost relevantních vědeckých poznatků (evidence), každý za sebe i organizace jako celek. Interní odborné diskuse se snažíme co nejvíce zakládat na existujících vědeckých poznatcích a aktuálním odborném diskurzu ve světě.

Dopad a píle – Working hard

Chceme, aby naše společné úsilí mělo co možná největší dopad. Snažíme se náš pracovní čas využívat tak, aby měl co největší přínos. Vážíme si benefitů jako flexibilní pracovní doba a vysoká kontrola nad vlastní činností. Pomáhají nám dosahovat nejlepších možných výsledků vzhledem k našemu společnému úsilí a vytvářet rovnováhu mezi pracovním a osobním životem. Vážíme si nejen času svého, ale i všech ostatních. Jsme si vědomi, že čas je nejcennější zdroj.

Všechno jde – Can do attitude

Nehledáme překážky, ale řešení. Když identifikujeme problém, snažíme se navrhnout, jak se s ním jako organizace nejlépe vypořádat, a neomezujeme možnosti řešení dopředu tím, že „to nejde“. Přijímáme odpovědnost za realizaci dohodnutého postupu. V rámci týmu si aktivně podáváme pomocnou ruku.

Odpovědnost – Responsibility

Stavíme na osobní odpovědnosti a samostatnosti za svěřené úkoly či oblasti. Jsme si vědomi, že máme odpovědnost nejen ke klientům, ale i partnerům a donorům, bez kterých by naše činnost nebyla možná. Donory požadovaná administrativa je nutnou součástí naší práce. Snažíme se ji řešit co možná nejefektivněji. Každý za sebe se snaží mít aktuální znalosti ohledně administrativních a formálních požadavků tak, aby řešení administrativy bylo pro všechny co nejméně zatěžující a aby naše věcná rozhodnutí nebyla v konfliktu s našimi závazky vůči donorům. Plně respektujeme rozhodnutí toho, kdo nese konečnou odpovědnost.

Otevřenost a spolupráce – Openness and cooperation

Pracujeme interně i externě v módu linking, ne ranking (spolupráce, ne soutěž). Víme, že naše síla i dopad spočívají ve schopnosti spolupráce. Aktivně spoluvytváříme přátelské prostředí, ve kterém se nejvíce daří jednotlivcům i spolupráci. Případné neshody řešíme otevřeně one-to-one a v případě potřeby se zapojením vedení. Externí spolupráci společně koordinujeme. Vždy plníme externí závazky a dbáme na to, aby nikdy nemohlo dojít k poškození dobrého jména organizace. Pokud to je možné a vhodné, Scholu a její činnost propagujeme. O hračky se dělíme :)

Učí se organizace – Learning organisation

Průběžně se snažíme zlepšovat na základě reflexe naší činnosti. Snažíme se rozvíjet jako organizace i jako jednotlivci. Nebojíme se experimentovat. Aktivně rozvíjíme vlastní odbornost a snažíme se přispívat k růstu celého týmu. Pracujeme na odborném růstu nejen vzhledem k své hlavní expertíze, ale i vzhledem k dovednostem pro efektivní práci celého týmu.

Základní informace o organizaci

SCHOLA EMPIRICA z.s. (www.scholaempirica.org) vytváří nezávislou platformu pro výměnu názorů mezi domácími i mezinárodními odborníky v oblasti aplikovaných společenských věd a je aktivní v empirických výzkumech aktuálních společenských témat. Podílí se na definování nejlepší praxe v dané oblasti a jejího přenosu do prostředí České republiky. SCHOLA EMPIRICA z.s. je držitelem akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy MSMT- 14625/2022-1-589. Tato akreditace opravňuje instituci k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. SCHOLA EMPIRICA z.s. je držitelem akreditace na poskytování akreditovaných vzdělávacích programů s celostátní platností.

Správní rada

Mgr. Marcel Tomášek, MA – předseda

Egle Havrdová, MA, Ph.D. – místopředsedkyně

Mgr. Marek Fér

Mgr. Marek Havrda, MA, MPA, Ph.D.

Bc. Jan Netík

Mgr. Anna Petrová Kubešová

Bc. Kateřina Netíková, DiS.

Kateřina Hudáčková

Mgr. Marek Pour

Odborná rada MŠ

Mgr. Eva Hrubá

Mgr. Ludmila Jirotková

Libuše Nová, DiS.

Mgr. Renata Ficová

Gabriela Dědicová

Mgr. et Bc. Jarmila Bučková

Bc. et Bc. Dana Rychlíková

Jarmila Karnovská

Stážisté

Kateřina Tisová

Terezie Třeštíková

Eliška Horáková

Pavla Kafková

Zaměstnanci

Egle Havrdová, MA, Ph.D. – ředitelka

Mgr. Jan Laštovka

Mgr. Romana Šloufová

Mgr. Martina Koutná

Mgr. Monika Kotrbová

Mgr. Adam Klocek

Mgr. Irena Zárubová

Mgr. Alexandr Strnad

Mgr. Pavel Fiala

Mgr. Kateřina Šafářová

Mgr. Kateřina Michalová

Partnerské organizace

Romano Jasnica → www.romanojasnica.webnode.cz

Romano Jasnica je romské sdružení, které na území Trmic usiluje o sociální začlenění a pozitivní změnu v životě sociálně vyloučených obyvatel všech věkových kategorií, nejen z řad romské komunity. Za tímto účelem poskytuje sdružení především informace a všestrannou odbornou pomoc lidem v nouzi a nabízí širokou škálu sociálních služeb, vzdělávacích, volnočasových i kulturních aktivit. Občanské sdružení vzniklo v roce 1998 a je nestátní neziskovou organizací. Se Scholou Empiricou spolupracuje na projektu Dobrý začátek: inkluzivní metody práce s dětmi a rodiči.

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s. → www.azylovydum.cz

Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o. p. s. je nestátní nezisková organizace založená v roce 2002 Městem Vsetín. Posláním Azylového domu pro ženy a matky s dětmi o. p. s. je poskytovat poradenství, pomoc a podporu lidem v situacích, které nejsou schopni zvládnout vlastními silami. Víze organizace: Transparentní, stabilní a významná organizace poskytující komplexní, profesionální a kvalitní služby, aktivně spolupracující s dalšími partnery.

Azylový dům pro matky s dětmi, Charita ČR Roudnice nad Labem

→ www.charitaroudnice.cz/kontakty/28-azylovy-dum-pro-matky-s-detmi

Azylový dům v Domově sv. Josefa poskytuje matkám s dětmi v nepříznivé sociální situaci spojené s nevhodným bydlením nebo jeho ztrátou krátkodobé ubytování a podporu směřující k samostatnému životu a zajištění potřeb dítěte.

Eduzměna → www.eduzmena.cz

Nadační fond Eduzměna funguje jako platforma propojující různé partnery z občanského, soukromého a veřejného sektoru, jejichž spojením a efektivní koordinací chce zvýšit úspěšnost zavádění změn ve vzdělávání v České republice a rozšířit jejich dopad.

Abakus → www.abakus.cz

Nadační fond Abakus je rodinný nadační fond Pavla Baudiše a Eduarda Kučery, které pojí celoživotní přátelství i pohled na svět.

Porticus → www.porticus.com

Od roku 1995 nadace koordinuje filantropické snahy majitelů rodinných podniků Brenninkmeijer a pokračuje v tradici společenské angažovanosti sahající až do roku 1841. Jedna organizace nezvládne vyřešit všechny světové výzvy, proto se Portikus zaměřuje na oblasti, ve kterých umí získat největší expertizu: vzdělávání, společenské a náboženské otázky, klimatické změny a prosazování lidské důstojnosti po celém světě.

Nadace Sirius → www.nadacesirius.cz

Nadace Sirius je soukromá nadace založená v roce 2008, její činnost je zaměřená na pomoc znevýhodněným dětem. Nadaci vedou a plně financují manželé Radka a Jiří Šmejcovi. Nadace podporuje širokou škálu projektů, které pomáhají ohroženým dětem a jejich rodinám. Většinou se zaměřuje na systematické, dlouhodobé řešení problémů, které spadají do sféry prevence ohrožení dítěte a jeho rodiny, náhradní rodinné péče a do oblastí podpory zdravotně znevýhodněných dětí. Prostřednictvím pravidelně vypisovaných grantových řízení rovněž podporuje aktivity jiných neziskových organizací, které se danou problematikou zabývají. Nadace také dlouhodobě spolupracuje s Mezinárodním filmovým festivalem Karlovy Vary na realizaci festivalové sekce Lidé odvedle věnované filmům s tematikou zdravotního postižení. V roce 2017 spustila Nadace Sirius projekt nazvaný Patron dětí, který je zaměřen na přímou pomoc potřebným dětem formou adresných veřejných sbírek.

Jsme součástí

Platforma pro včasnou péči → www.vcasnapece.cz

Sdružení organizací z celé České republiky, které se v různé míře věnují včasné péči. Platforma vznikla v lednu 2020 jako výsledek dlouholetého postupného síťování. U jejího zrodu stály: Nadace Albatros, Nadace České spořitelny a Nadace OSF.

Stálá konference asociací ve vzdělávání → www.skav.cz

Dobrovolné seskupení pedagogických asociací, programů a občanských sdružení usilující o podporu a ochranu progresivních změn ve vzdělávání a o zprostředkování výměny názorů mezi pedagogickými iniciativami, neziskovým sektorem, státní správou, samosprávou a veřejností.

Regionální centra kolegiální podpory programu Dobrý začátek pro MŠ

MŠ Mozaika Jihlava → www.mszoaikaji.cz

MŠ Mozaika Jihlava je instituce sdružující 17 mateřských škol – odloučených pracovišť. Zřizovatelem této mateřské školy je statutární město Jihlava. Školka má celkem 57 tříd, které navštěvuje 1356 dětí. O ty se zde stará 114 učitelů, jimž je k dispozici 7 asistentů pedagoga. Schola Empirica z.s. spolupracuje s MŠ Mozaika na projektu Centra kolegiální podpory v metodice socioemočního rozvoje předškolních dětí Dobrý začátek.

MŠ Dobroměřice → www.skolka-dobromerice.webnode.cz

Mateřská škola Dobroměřice byla otevřena roku 1979 a v současné době ji navštěvuje 55 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou věkově heterogenních tříd a jsou vzdělávány podle školního vzdělávacího programu Začínáme spolu aneb Společnou cestou ke zralé osobnosti. Dále se zde zaměřují na socioemoční rozvoj dětí. Schola Empirica z.s. spolupracuje s MŠ Dobroměřice na projektu Centra kolegiální podpory v metodice socioemočního rozvoje předškolních dětí Dobrý začátek.

MŠ Měřickova, Brno → www.msmerickova.webnode.cz

Mateřská škola Měřickova se nachází uprostřed městské části Brna-Řečkovice. Ve dvou patrových budovách MŠ je pět tříd – zelené Žabky, modří Motýlci, oranžové Veverky, žlutá Kuřátka a červené Berušky. Kapacita mateřské školy je 112 dětí. Všechny třídy jsou věkově smíšené, jedna ze tříd je speciální – logopedická – pro děti s poruchami řeči. Schola Empirica z.s. spolupracuje s MŠ Měřickova na projektu Centra kolegiální podpory v metodice socioemočního rozvoje předškolních dětí Dobrý začátek.

MŠ K Polabinám, Pardubice → www.mskpolabinam.cz

MŠ je v krásné zeleni v samém středu Pardubic, v těsné blízkosti AFI Palace, polikliniky Kolf, OD Tesco a Telecomu. Pro svou polohu je snadno dosažitelná ze všech koutů Pardubic. Je to šestitřídní mateřská škola s kapacitou 156 dětí, zaměřená na celkový rozvoj tělesného a duševního zdraví svěřených dětí.

MŠ Kyticka, Liberec → www.mskyticka.com

Mateřská škola Kyticka je osmitřídní mateřskou školou, jednotlivé třídy nesou názvy podle květin. Škola je rozprostřena na největším libereckém sídlišti. Její tři budovy jsou v překrásné zahradě, která je plná stromů, pískovišť a prolézaček, sloužících dětem k prožití příjemných dnů

MŠ Žižkovo nám., pobočka Sokolská 19, Olomouc → www.skolkaolomouc.cz/sokolska

Mateřská škola na Sokolské ulici je odloučeným pracovištěm MŠ Žižkovo nám. Děti se vzdělávají ve dvou heterogenních (věkově smíšených) třídách. Při plánování vzdělávacích aktivit zde vychází z filozofie programu Začít spolu. Vzdělávání v MŠ je uskutečňováno dle vlastního vzdělávacího programu nazvaného „Co je za dveřmi“, kdy se práce s dětmi zaměřuje především na prosociální vztahy, na adaptaci dítěte v novém prostředí, na budování orientace dítěte ve skupině, na základy slušného chování, kultivovaného vystupování, mravních zásady.

MŠ Sluníčko pod střechou, Praha → www.slunickofms.cz

Mateřská škola se nachází ve čtvrti lokality Lužiny, v blízkosti rozsáhlého centrálního parku Prahy 13 a Prokopského údolí. Filozofií této mateřské školy je rozvíjet u všech dětí v rámci jejich možností samostatnost a zdravé sebevědomí cestou přirozené, osobnostně orientované výchovy, která položí základ celoživotnímu vzdělávání podle zájmů, možností a potřeb každého jedince, z tohoto záměru vyplývá naplněnost tříd. 7 tříd - od nejmenšího počtu 15 dětí do maximálního počtu 25 dětí na třídu. Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde bylo dítě maximálně šťastné, svobodné a spokojené.

MŠ Velíšská, Vlašim → www.msvelisska.cz

V MŠ Velíšská pečují o děti se zájmem, respektem a láskou. Poskytují jim možnost volby při výběru činností a podporují jejich sebedůvěru a samostatnost.

Mateřská škola Merklín, Merklín, Plzeň – jih → www.msmerklin.cz

Škola otevřená spolupráci a komunikaci s okolním prostředím. Zaměřuje se na tvořivou činnost, řečovou prevenci a vztah k přírodě. Spolu s rozvojem aktivity a tvořivosti dítěte dbá na emoční a sociální rozvoj. Víze školy je součástí Strategie školy – MŠ Merklín, která je zpracovaná na období 5 let.

MŠ Špálava Ostrava → www.ms-spalova.cz

MŠ Špálava je trojtřídní mateřská škola se dvěma běžnými třídami a jednou třídou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola je zapojena do řady projektů.

MŠ Borohrádek → www.msboro.cz

Mateřská škola se nachází téměř v centru města Borohrádek, ale zároveň leží v blízkosti lesa a je obklopena rozlehlým parkem. Její poloha umožňuje bezpečné vycházky dětí do okolí a na nedalekou stezku. Budova MŠ je jednopatrová a má tři věkově smíšené třídy. Kapacita MŠ je 78 dětí.

The Skills Builder Partnership (Skills Builder Partnerství) → www.skillsbuilder.org

Společnost Enabling Enterprise vytvořila metodiku rozvíjející měkké dovednosti u dětí a mladých lidí ve věku od 3 do 18 let. Metodika je postavena na výzkumech a zkušenostech z praxe a je využívána v praxi již přes 10 let na školách ve Velké Británii¹. Pilotní verze byla testována ve více než dvaceti organizacích zabývajících se budováním základních dovedností. Program byl dvakrát nezávisle evaluován a doposud byl použit u více než 200 000 dětí a mladých lidí.

Na základě rešerše literatury identifikovala společnost Enabling Enterprise osm základních měkkých dovedností: schopnost naslouchat, prezentační dovednosti, schopnost řešit problémy, kreativní myšlení, pozitivní nastavení, cílevědomost, vůdčí schopnosti a týmová práce². Rozvoj právě těchto dovedností dle dostupných zdrojů a dat představuje základ úspěchu v různých životních obdobích: tyto dovednosti podporují úspěch při učení na základní a střední škole, připravují studenty na úspěšné zvládnutí přechodu na univerzitu a jsou také podstatné pro úspěch v zaměstnání či podnikání. Každá z osmi dovedností je rozdělena do 16 dosažitelných, osvojitelných a měřitelných kroků. Metodiku lze použít jak u dětí či mladých lidí, tak u učitelů samotných k tomu, abychom si ujasnili, jak vypadá úspěšné dosažení jednotlivých dovedností a jak zhodnotit úroveň zvládnutí dané dovednosti.

Center for Evidence Based Early Intervention, (CEBEI, Centrum pro empiricky ověřenou ranou intervenci), Bangor University, Wales

→ www.centreforearlyinterventionwales.co.uk

Centrum pro empiricky ověřenou ranou intervenci (CEBEI) je výzkumné centrum, které úzce spolupracuje s charitativní organizací Children's Early Intervention Trust (CEIT, Nadace pro ranou intervenci) za účelem hodnocení místních empiricky ověřených programů pro ranou intervenci a následný rozvoj těchto programů ve Walesu. CEBEI je součástí Bangorské univerzity ve Walesu, ale spolupracuje i s mnoha americkými akademiky (např. s prof. Carolyn Webster-Strattonovou ze Seattlu, státu Washington, USA). CEBEI vede prof. Judy Hutchingsová, uznávaná odbornice v oblasti rané intervence. CEBEI se aktivně podílí na evaluaci a realizaci programů Incredible Years pro Wales. Například program pro děti „Dinosaur School“ (Dinosauří škola) byl nejdříve realizován jako pilotní program v jedné školce v severním Walesu. Evaluace popisuje jak program, tak jeho adaptaci pro severní Wales a ukazuje, že program měl pozitivní vliv na akademické výsledky, na emoční rozvoj a na redukci špatného chování. Podobná prvotní evaluace byla provedena i u programu pro učitele, která ve dvou studiích ilustrovala, že tento program se dá efektivně přenést do kontextu Walesu. Prof. Hutchingsová se také podílela na detailnějších evaluacích, které měly i dlouhodobý dopad, jako například hodnocení programu pro rodiče dětí s ADHD po šesti, dvanácti a osmnácti měsících. V této studii bylo ukázáno, že program pro rodiče výrazně přispívá ke zlepšení stavu dětí a také že tento zlepšený vztah přetrvává i osmnáct měsíců po skončení programu.

KiVa International → www.kivaprogram.net

KiVa je inovativní program pro prevenci a řešení šikany, který vznikl kombinací bohatých zkušeností z předchozích

1) <https://www.skillsbuilder.org/impact> (20.6.2019)

2) Ravenscroft, Tom. 2017. The Missing Piece. The Essential Skills That Education Forgot. Woodbridge: A John Catt Publication.

intervenčních programů a špičkového výzkumu na více než 1000 školách ve Finsku a jinde po světě. Program byl dále implementován např. v Nizozemsku, Estonsku, Itálii a Walesu. Metodika je založena na komplexním přístupu se širokou škálou nástrojů – zaměřuje se na učitele, žáky i rodiče a obsahuje rozmanité aktivity pro celý školní rok.

Rodičovství pro celoživotní zdraví

Parenting for Lifelong Health (PLH) je soubor nekomerčních programů pro rodiče, které mají zabránit násilí v prostředí s nízkými zdroji. Programy byly vyvinuty a důkladně otestovány ve spolupráci mezi Světovou zdravotnickou organizací (WHO), UNICEF, univerzitami v Bangoru, Oxfordu, Kapském Městě a organizací Clowns Without Borders South Africa. Na základě pozitivních výsledků evaluace se programy rozšiřují ve více než 20 zemích s nízkými a středními příjmy v subsaharské Africe, jihovýchodní Evropě, jihovýchodní Asii a Karibiku. Současně probíhá několik studií, které rozvíjí důkazní základnu pro tyto intervence. Schola Empirica je partnerem Celoživotního programu zdravého rodičovství pro malé děti (PLHP) v ČR a svými daty přispívá k mezinárodnímu výzkumu těchto intervencí.

Zahraniční partneři Erasmus+

Centrum för flexibelt lärande (CFL), Hälsinglands utbildningsförbund (Švédsko) → www.hufb.se

Tiny Signers (Velká Británie) → www.tinysigners.co.uk

SPOLECZNA AKADEMIA NAUK (Polsko) → www.san.edu.pl

Škola dokorán – Wide Open School n. o. (Slovensko) → www.skoladokoran.sk

PIA, informacijski sistemi in storitve d.o.o. (Slovinsko) → www.pia.si

Asociación Mi Hijo y Yo (Španělsko) → www.asociacionmihijoyyo.org

Svetovalnica za avtizem, specialno pedagoška diagnostika, svetovanje in izobraževanje, Maja Škrubej Novak s.p. (Slovinsko) → www.avtizem.net

PEDAGOŠKI INŠTITUT (Slovinsko) → www.pei.si

Fakultní základní škola a mateřská škola Barrandov II při PedF UK, Praha 5 – Hlubočepy, V Remízku 7/919 (Česká republika) → www.fzsbarr.cz

AUTISME-EUROPE AISBL (Belgie) → www.autismeurope.org

Kocaeli Kültürel Gelişim ve Dayanışma Derneği (KOGED)

Kartepe Halk Eğitim Merkezi (HEM)

Bulgarian Development Agency (BDA)

International Organisation for Migration (IOM)

Business Development Friesland (BDF)

Migrants Resource Center (MRC)

International Council of Sport Science and Physical Education (Germany) → www.icsspe.org

European Paralympic Committee (Austria) → www.oepc.at

Pedagoški Inštitut (Slovenia) → www.pei.si

Informa Psicología y Deporte (Spain) → www.informapsicologia.com

HASKOLI ISLANDS (Iceland) → www.hi.is

Heilsuleikskólinn Krókur (Iceland) → www.krokur.skolar.is

Finance & Banking, Associazione per lo Sviluppo Organizzativo e delle Risorse Umane (Italy) → www.asseffebi.eu

Opera Nazionale Montessori (Italy) → www.operanazionalemontessori.it

Natsionalna Asotsiatsia na Resursnite Uchiteli (Bulgaria) → www.narubg.org

Tallinna Lasteaed Palliponn (Estonia) → www.palliponn.edu.ee

Gradinita cu Program Prelungit Nr. 25 iasi (Romania) → www.gradinitapp25.ro

Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer (Slovenia) → www.gfml.si

International College od Cosmetology (Latvia) → www.skkl.lv

Harmony Academy (Slovakia) → www.harmony.sk

Katolícká univerzita v Ružomberoku (Slovakia) → www.ku.sk

Euroreso (Italy) → www.euroreso.eu/organisation

Eurofortis It Sia (Latvia) → www.mobilitiesinlatvia.eu

Aspire-igen Group Ltd. (United Kingdom)

Business Foundation for Education (Bulgaria) → www.fbo.bg

CIAPE – Centro Italiano per l'Apprendimento Permanente (Italy) → www.ciape.it

Step by Step Association (The Netherlands) → www.issa.nl

Link Campus University (Italy) → www.linkinternational.it

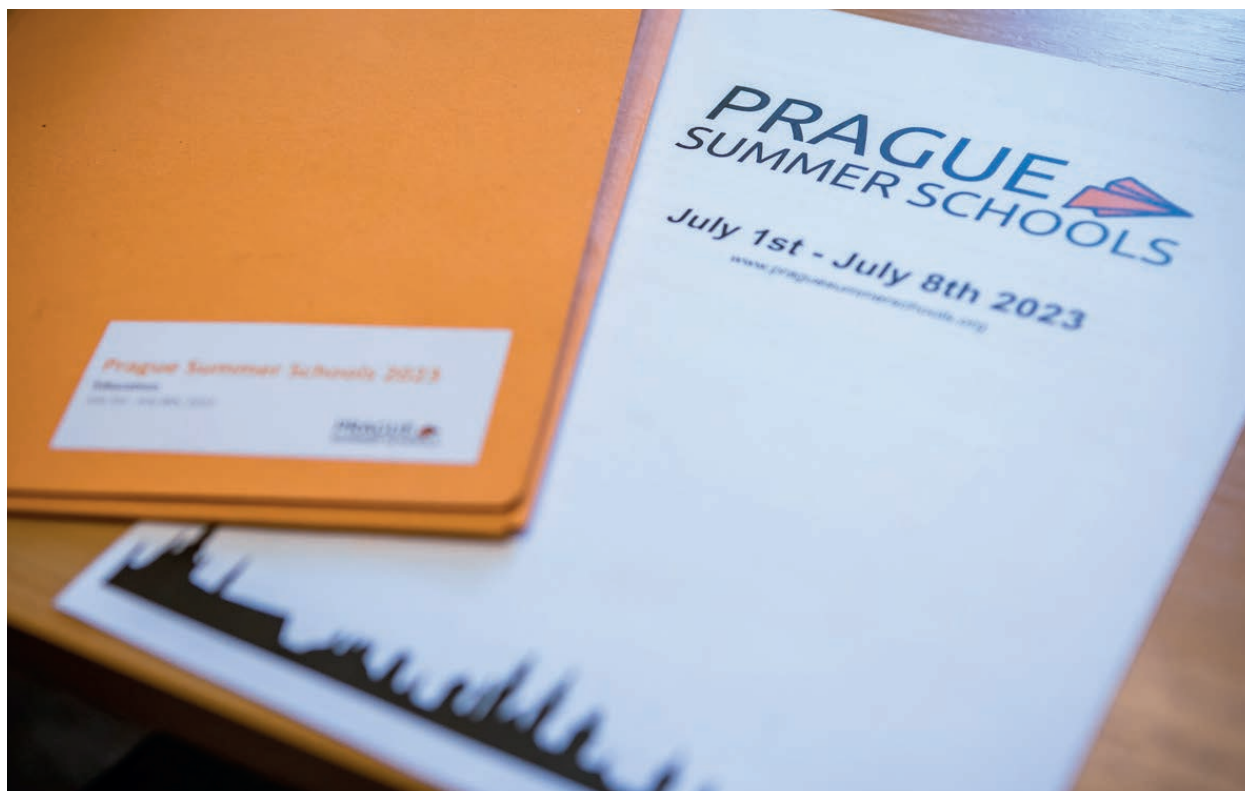
NÁZEV PROJEKTU	ROZPOČET
Erasmus+: KNOWLO: Promoting knowledge-sharing culture in Learning Organizations	295 114 EUR
Prague Summer Schools 2023	500 000 Kč
Erasmus+: MediaParents – školení kompetencí pro vyšší mediální gramotnost rodičů	422 745 EUR
Erasmus+: Budování inkluzivní společnosti, která podporuje pedagogy a vychovatele v předškolním vzdělávání v rozvíjení sociálních a emočních dovedností předškolních dětí (BE-CHILD), 2019-1-IS01-KA201-051137	311 487 EUR
Erasmus+, Diversity+: Budování nástrojů pro inkluzivní předškolní vzdělávání a péči, 2020-1-IT02-KA201-078997	362 000 EUR
Zavedení a ověření metodiky rozvoje socioemočních dovedností v MŠ a ZŠ, CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016373	20 627 532,14 Kč
Podpora začlenění nově příchozích žáků ZŠ do třídního kolektivu pomocí metodiky Skills Builder, Nadace České spořitelny	2 700 000 Kč
Rodičovské skupiny na podporu rodičovských dovedností v Libereckém a Ústeckém kraji, Nadace Sirius	2 018 000 Kč
Porticus	290 000 EUR
Evaluace Eduzměna	540 000 Kč
Abakus	364 500 Kč
Interní rámcový projekt Evaluace a evidence-based vzdělávání a sociální intervence	200 000 Kč

MEZINÁRODNÍ VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY

Prague Summer Schools 2023

Od roku 2004 tradičně pořádáme tematické letní školy s cílem umožnit univerzitním studentům, aby v rámci mezinárodní diskuse s odbornými partnery z různého kulturního i společenského zázemí prohloubili své znalosti v oboru, konfrontovali svůj pohled na věc a rozvíjeli svůj sociální kapitál. Během 17 let existence se letních škol zúčastnily stovky studentů z celého světa. Letos jsme pořádali čtyři tematické letní školy pro 52 studentů:

- Summer School on Crime, Law and Psychology
- Summer School on Development, Sustainability and Globalization
- Summer School on Education: The Future of School
- Summer School on Behavioral Economics & Psychology

Erasmus+ KNOWLO: Promoting knowledge-sharing culture in Learning Organizations

Termín realizace projektu: 1. 11. 2021 – 1. 1. 2024

Projekt si klade za cíl řešit otázku, jak by měla vypadat učící se organizace 21. století a jak pomoci organizacím dosáhnout těchto hodnot. Hlavní důraz se přitom klade na podporu procesu učení a sdílení/propojení mezi jednotlivými organizacemi a lidmi. Výstupem projektu bude nová metodika pro tzv. SMART učící se organizaci.

Do projektu je zapojeno 6 partnerských organizací ze 4 zemí (Lotyšsko, Slovensko, Itálie, Česká republika). Během projektu se uskutečnilo několik mezinárodních setkání a pilotáže projektu v partnerských zemích.

Projekt je spolufinancován z programu Erasmus+ Evropské unie.

Nadace České spořitelny: Podpora začlenění nově příchozích žáků ZŠ do třídního kolektivu pomocí metodiky Skills Builder

Termín realizace projektu: 1. 11. 2022 – 31. 12. 2023

Primární cílem projektu byla podpora začlenění nově příchozích ukrajinských žáků ZŠ do třídního kolektivu pomocí metodiky Skills Builder prostřednictvím proškolení a metodického vedení pedagogů v ověřené a snadno aplikovatelné metodice rozvoje měkkých dovedností Skills Builder.

Pedagogičtí pracovníci byli proškoleni a vedeni k systematické práci s žáky na rozvoji jejich měkkých dovedností. Do aktivit SB byli zapojeni všichni žáci ve třídách a tím byly podpořeny nejen měkké dovednosti každého dítěte, ale také týmová spolupráce mezi vrstevníky, empatie a naslouchání. Metodika je průřezově aplikovatelná přímo do výuky v předmětech odlišného obsahového zaměření a na obou stupních ZŠ. Pedagogové získají ověřené postupy rozvoje dovedností, které podporují individuální přístup k dětem a jejich schopnostem, a zároveň učí děti nekonfliktnímu soužití s druhými a vzájemnému respektu.

Projekt v číslech

- Kraje 3
- Zapojených škol 6
- Zapojených pedagogů 27
- Zapojených tříd: 44 (celkem 1100 žáků)
- Zapojených žáků z Ukrajiny 103

Zapojené ZŠ

- Praha - ZŠ Zličín
- Středočeský kraj - ZŠ Vorlína; ZŠ Norká, Kladno; ZŠ Lubná
- Ústecký kraj - SSZŠ Litvínov; ZŠ Ústí nad Labem Vojnovičova.

Erasmus+, Diversity+: Budování nástrojů pro inkluzivní předškolní vzdělávání a péči

Termín realizace projektu: 1. 9. 2020 – 31. 8. 2023

Rozvoj dovedností všech dětí od raného věku (3 let) ve formálních institucích může být vynikajícím nástrojem k dosažení rovnosti ve vzdělávání dětí ze znevýhodněného prostředí. Zařízení předškolního vzdělávání a péče však nejsou v současné době koncipována tak, aby splňovala multikulturní potřeby znevýhodněných skupin.

Projekt Diversity+ se snaží zvýšit kvalitu předškolního vzdělávání a péče a podpořit profesní rozvoj učitelů a asistentů, což jim umožní více se soustředit na integraci, podporování rovnosti, sociální začlenění a podporu vzájemné empatie a tolerance.

V průběhu projektu se uskuteční šest plánovaných setkání: jedno v Itálii, další v Bulharsku, v České republice, v Nizozemsku, na Slovensku a ve Velké Británii. Pilotní testování bude probíhat v šesti partnerských zemích.

Projekt je spolufinancován z programu Erasmus+ Evropské unie.

Erasmus+: MediaParents – školení kompetencí pro vyšší mediální gramotnost rodičů

Termín realizace projektu: 1. 9. 2020 – 31. 8. 2023

Používání digitálních médií je nyní součástí každodenního života evropských rodin, a to jak ve městech, tak na venkově. Děti stále častěji přicházejí do styku s digitálními médii, ať už pozorováním svých rodičů a sourozenců při jejich užívání, nebo tak, že je samy používají. Způsob používání digitálních médií u dětí a dospívajících je ale do značné míry ovlivněn mediální gramotností rodičů. Proto by děti a dospívající měli být vedeni dospělými osobami, aby byli schopni vybrat si prostředky, obsah a vymezit si adekvátní množství času, který používáním digitálních médií stráví.

Hlavním cílem projektu je proto umožnit rodičům se tématem zabývat a poskytnout jim dostatečné informace. Jedním ze způsobů, jak podpořit rodiče v dosažení mediální gramotnosti, je nabídnout jim tematické přednášky. Tímto způsobem lze mediálně-pedagogické znalosti předávat tak, aby byly vhodné pro každodenní použití v domácím prostředí, a lze je společně během přednášky procvičovat a rozvíjet.

K dosažení tohoto cíle budou prováděny následující činnosti:

- Školení personálu (MediaParent Consultants) pro skupinové e-learningové kurzy.
- Vytvoření e-learningové platformy s lekci o různých mediálně-vzdělávacích tématech, aby bylo možné se kvalifikovat jako MediaParent Consultant.
- Realizace mediálně-pedagogických večerů pro rodiče.
- Hodnocení studijního výkonu pro budoucí MediaParent Consultants.
- Rozšíření databáze MediaParent Consultants tak, aby byli snadno dohledatelní pro relevantní skupiny zájemců.

V průběhu projektu proběhne šest plánovaných setkání: dvě setkání v Německu (Postdam a Berlín), jedno setkání na Slovensku (Bratislava), jedno setkání ve Švédsku (Stockholm), jedno setkání v České republice (Praha) a další setkání v Rakousku (Krems). Pilotní akce proběhnou v pěti partnerských zemích.

Projekt je spolufinancován z programu Erasmus+ Evropské unie.

Šíření KiVa programu v ČR ve školním roce 2023/2024

KiVa je inovativní program pro prevenci a řešení šikany, který byl vyvinutý pomocí špičkového výzkumu na více než 1000 školách ve Finsku a jinde po světě (program byl dále implementován v Nizozemsku, Estonsku, Itálii a Walesu). Vychází z bohatých zkušeností z předchozích intervenčních programů zaměřených na prevenci a řešení šikany. Jedná se o komplexní přístup, který zahrnuje širokou škálu nástrojů. Program se zaměřuje na učitele, žáky i rodiče, díky tomu obsahuje rozmanité aktivity pro celý školní rok.

Cílem programu je posílit schopnosti včas identifikovat projevy šikany a zároveň poskytnout návody pro řešení případů již existujících. Úspěchy projektu se projevují nejen ve výrazném snížení šikany na zapojených školách, ale také pozitivním ovlivněním motivace žáků při studiu, jejich dosažených školních výsledků a také pozitivním dopadem na psychiku žáků a vrstevnické klima ve třídě.

Název školy	Kraj	Název školy	Kraj
ZŠ T. G. Masaryka a MŠ Poříčany, okr. Kolín	Středočeský	ZŠ Masarykova, Praha 9 – Újezd nad Lesy	Praha
ZŠ Praha 4, Pošepného náměstí 2022	Praha	ZŠ T. G. Masaryka a gymnázium Česká Kamenice	Ústecký
ZŠ a MŠ Nečín, okres Příbram	Středočeský	ZŠ F. L. Čelakovského Strakonice	Jihočeský
ZŠ Praha 9 - Horní Počernice, Stoliňská 823	Praha	ZŠ Havlíčkův Brod	Vysočina
ZŠ a MŠ Děčín XXVII, Kosmonautů 177, příspěvková organizace	Ústecký	ZŠ generála Františka Fajtla	Praha
ZŠ a MŠ Třebenice, příspěvková organizace	Ústecký	ZŠ Josefa Kajetána Tyla a Mateřská škola Písek	Jihočeský
ZŠ a MŠ Tlučná, okres Plzeň-sever	Plzeňský	ZŠ Na Dlouhém lánu, Praha 6	Praha
Masarykova ZŠ a MŠ Brodce, příspěvková organizace	Středočeský	ZŠ Mnichovo Hradiště	Zlínský
ZŠ Na Habru, Hořice, Jablonského 865, okres Jičín	Královéhradecký	ZŠ OSKOL Kroměříž	Středočeský
ZŠ Praha 10, Nad Přehradou 469 Praha	Praha	ZŠ Sokolov	Karlovarský
ZŠ Milín, okres Příbram, příspěvková organizace	Středočeský	ZŠ Brno, Jana Babáka 1	Jihomoravský
ZŠ a MŠ Lubná, okres Rakovník	Středočeský	ZŠ Zeleneč, okres Praha-východ	Středočeský
ZŠ Malé Svatoňovice	Královéhradecký	ZŠ a MŠ Aloise Štěpánka, Dolany	Středočeský
ZŠ Litvínov- Hamr, Mládežnická 220, okres Most	Ústecký	ZŠ, Praha 13, Janského 2189	Praha
ZŠ a MŠ Litvínov - Janov, Přátelství 160, okres Most	Ústecký	ZŠ Josefa Kubálka Všenory	Středočeský
ZŠ Jana Palacha v Kutné Hoře	Středočeský	ZŠ a MŠ Libouchec	Ústecký
Tyršova ZŠ a MŠ, U Tyršovy školy 1/430 Praha 5 - Jinonice	Praha	Scioškola Chodov	Praha
ZŠ Chotěšov, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace	Plzeňský	ZŠ Strosmyerovo náměstí, Letohradská	Praha
ZŠ a MŠ škola Javornice	Královéhradecký	ZŠ Jihlava, Jungmannova 6	Vysočina
ZŠ T. G. Masaryka, Jihlava	Kraj Vysočina	ZŠ VĚTRNÍK, 250 88 Čelákovice	Středočeský
ZŠ a MŠ Kladno, Norská 2633, Kladno	Středočeský	ZŠ a Praktická škola, Jičín	Královéhradecký
		ZŠ Pivoňka - Chřič	Plzeňský
		ZŠ Křišťál, 551 01 Jaroměř	Královéhradecký

Termín realizace projektu: 1.5.2023 - 30.4.2024

Projekt přináší zahraniční evidence-based program rozvoje rodičovských dovedností, který již prošel adaptací a čtyřletou pilotní implementací v ČR, „Dobrý začátek pro rodiče“. V rámci projektu bylo zajištěno proškolení pracovníků, implementace programu do 4 organizací v rámci Ústeckého a Libereckého kraje a realizace pilotní série rodičovských skupin. Součástí projektu je také detailní evaluace posunu kompetencí u cílové skupiny a také evaluace kvality implementace programu v rámci zapojených organizací.

Projekt se zaměřuje na řešení problému nedostatečných rodičovských kompetencí u rodičů ze sociálně či kulturně znevýhodněného prostředí. V sociálně znevýhodněných rodinách v ČR často probíhá sociální nebo terénní práce zaměřující se na různé sociální problémy rodiny, jako jsou například problémy s bydlením, dluhy, financemi, jednání s úřady atp., ale pozornost věnovaná rodičovským kompetencím a posilování vztahu mezi rodiči a dětmi zpravidla zcela chybí.

Program „Dobrý začátek pro rodiče“ organizace SCHOLA EMPIRICA vychází z „Celoživotního programu zdravého rodičovství pro malé děti“ Světové zdravotnické organizace a zaměřuje se na rozvoj rodičovských dovedností u rodičů (pečujících osob) malých dětí. Manuál programu vypracovalo konsorcium zahraničních partnerů včetně Oxfordské Univerzity, Bangorské Univerzity, Univerzity Kapského města, organizace „Klauni bez hranic“. Metodika je inspirovaná zahraničním programem Incredible Years, který vznikl v USA a je již přes 30 let úspěšně aplikován a empiricky ověřován v řadě evropských zemí. Česká verze manuálu vznikla v roce 2018 společně se zapojením SCHOLA EMPIRICA do mezinárodní „pooling“ studie sběru dat z pilotáže intervencí.

Podpora začlenění nově příchozích žáků ZŠ do třídního kolektivu pomocí metodiky Skills Builder

Termín realizace projektu: 1.1.2023 - 31.12.2023

Primární cílem projektu byla podpora začlenění nově příchozích ukrajinských žáků ZŠ do třídního kolektivu pomocí metodiky Skills Builder prostřednictvím proškolení a metodického vedení pedagogů v ověřené a snadno aplikovatelné metodice rozvoje měkkých dovedností Skills Builder.

Pedagogičtí pracovníci byli proškoleni a vedeni k systematické práci s žáky na rozvoji jejich měkkých dovedností. Do aktivit SB byli zapojeni všichni žáci ve třídách a tím byly podpořeny nejen měkké dovednosti každého dítěte, ale také týmová spolupráce mezi vrstevníky, empatie a naslouchání. Metodika je průřezově aplikovatelná přímo do výuky v předmětech odlišného obsahového zaměření a na obou stupních ZŠ. Pedagogové získají ověřené postupy rozvoje dovedností, které podporují individuální přístup k dětem a jejich schopnostem, a zároveň učí děti nekonfliktnímu soužití s druhými a vzájemnému respektu.

Projekt v číslech

- Kraje 3
- Zapojených škol 6
- Zapojených pedagogů 27
- Zapojených tříd: 44 (celkem 1100 žáků)
- Zapojených žáků z Ukrajiny 103

Zapojené ZŠ

- Praha - ZŠ Zličín
- Středočeský kraj - ZŠ Vorlina; ZŠ Norská, Kladno; ZŠ Lubná
- Ústecký kraj - SSZŠ Litvínov; ZŠ Ústí nad Labem Vojnovičova.

Termín realizace projektu: 1. 1. 2020 – 30.11.2023

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016373

Projekt poskytuje ověřené a ucelené nástroje pro učitele, sjednocuje způsob práce s problematikou socioemočních dovedností a zapracovává ji do ŠVP, umožňuje návaznost mezi rozvojem socioemočních dovedností v rámci předškolního a školního vzdělávání a v neposlední řadě poskytuje ověřené způsoby zapojení rodičů do vzdělávacího procesu dětí a navázání partnerského vztahu s rodinou.

Jak konkrétně?

1. Poskytuje ucelenou a ověřenou metodiku rozvoje socioemočních dovedností u dětí MŠ a ZŠ.
2. Umožňuje návaznost mezi rozvojem socioemočních dovedností v rámci předškolního a měkkých dovedností u školního vzdělávání. Metodikou Skills Builder je možné pracovat s dětmi od 3 let věku. Metodiku Dobrý začátek mohou uplatnit učitelé ve výuce na prvním stupni základních škol. V rámci projektu bude ukázána cesta vzájemného doplnění obou metodik.
3. Poskytuje ověřené způsoby zapojení rodičů do vzdělávacího procesu dětí a navázání partnerského vztahu s rodinou na úrovni mateřských i základních škol. Metodika Dobrý začátek nabízí učitelům konkrétní nástroje práce s rodiči v rámci předškolního vzdělávání. Metodika Skills Builder umožňuje zapojení rodičů prostřednictvím formativního hodnocení žáků.

Zapojené MŠ:

- MŠ Lodička Šestajovice
- MŠ Kamenice
- MŠ Stránčice
- MŠ Sluníčko pod střechou, Praha
- MŠ Benešovská, Praha
- MŠ Hvězdička, Praha
- MŠ Milíčuv dům, Praha
- MŠ 4 Pastelky, Praha

Zapojené ZŠ:

- ZŠ Jeseniova, Praha
- ZŠ a MŠ Hovorčovice
- ZŠ Solidarita, Praha
- ZŠ Norská, Kladno

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vzdělávací program „Dobrý začátek: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku“, akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, č. j.: MSMT- 14625/2022-4-589

Vzdělávací program „Dobrý začátek: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku“ je českou adaptací programu Incredible Years, který vznikl v USA a je již přes 30 let úspěšně aplikován a empiricky ověřován také v řadě evropských zemí. Mezinárodním garantem programu je prof. Judy Hutchingsová, ředitelka Centra pro empiricky ověřenou ranou intervenci (Center for Evidence Based Early Intervention, CEBEI) při Bangorské Univerzitě ve Walesu. Schola Empirica z.s. nabízí metodiku Incredible Years pro české mateřské školy od roku 2011 (dosud bylo zapojeno téměř 1000 pedagogů z různých MŠ po celé ČR). Ve školním roce 2014/15 byla představena adaptace programu Incredible Years pro české prostředí pod názvem „Dobrý začátek“ a v rámci ČR jsme jejím odborným garantem a certifikovaným lektorem. 4denní vzdělávací program v rozsahu 40 hodin je rozdělen na teoretickou a praktickou část.

Vzdělávací program v rozsahu 40 hodin je rozdělen do tří bloků během šesti měsíců, protože těžištěm je provést pedagoga změnou některých postojů a zažitých postupů v pedagogické práci. Program je složen z úvodního intenzivního seznámení s principy metodiky Dobrý začátek, dále nabídky aktivit zaměřených na práci s dětmi a rodiči v MŠ, z jejich nacviků a víceetapových reflexe postupů a změn (vč. analýzy videonahrávek, nacvičování pedagogických strategií v malých skupinách a konzultací).

Základní struktura vzdělávacího programu:

- Úvodní dvoudenní modul – Úvod do metodiky podpory sociálního a emočního rozvoje předškolních dětí Dobrý začátek (20 hod.).
- 2x jednodenní modul kombinující a) reflexi s účastníky a analýzu videonahrávek a b) hlubší výklad obtížných částí metodiky (2x 10 hod.).

Vzdělávací program „Podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku“, akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, č. j.: MSMT- 14625/2022-4-589

Cílem vzdělávacího programu je prohloubit dovednosti vybraných učitelek MŠ v realizaci aktivit podpory sociálního a emočního vývoje dětí v MŠ. Obsahově navazuje na námi realizovaný projekt „Tvorba metodiky na poskytování včasné péče dětem se sociokulturním znevýhodněním a její implementace do MŠ“, v němž byla vytvořena inovativní metodika práce s dětmi předškolního věku v oblastech řešení konfliktů, snižování agresivního chování, navazování kontaktů, poznávání pocitů a emocí. Školení v rozsahu 17 hodin zprostředkuje účastníkům nejen teoretická východiska problematiky, ale nabídne také praktické ukázky konkrétních aktivit, které mohou být implementovány do každodenního provozu předškolního zařízení. Účastníci budou mít také možnost srovnání s příklady dobré domácí i zahraniční praxe a během interaktivních workshopů budou mít šanci získané poznatky uplatnit v nacvičovaných situacích, aby je mohli efektivně využít ve své pedagogické práci.

Hlavními tématy vzdělávacího programu jsou:

Inkluzivní přístup a včasná péče v České republice

- Význam včasné intervence.
- Intervence v předškolním věku.
- Podpora socioemočních dovedností.
- High/Scope Kurikulum: Aktivní přístup k učení.
- Kompetence učitele mateřské školy potřebné k práci s dětmi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.
- Využití artefaktů v mateřských školách. Teorie artefaktového procesu.

Vzdělávací program „Učitel – průvodce měkkými dovednostmi podle metodiky Skills Builder“, č. j. MSMT- 14625/2022-4-589

19

Vzdělávací cyklus je koncipován jako cyklus prezenčních setkání pro učitele. Vzdělávací program je určen pro pedagogy základních a středních škol a zaměřuje se na podporu pedagogů při rozvoji osmi základních měkkých dovedností jejich žáků podle metodiky Skills Builder. Ta je ve Velké Británii hojně rozšířená a používána. Cyklus pracuje ve dvou rovinách. V rámci kurzu je u účastníků kladen důraz na jejich osobnostní rozvoj v rámci osmi měkkých dovedností, zároveň jsou účastníci podporováni v začlenění metodických postupů a nástrojů k rozvoji měkkých dovedností žáků. Vzdělávací program nabízí pedagogům možnost posílit rozvoj svých měkkých dovedností a zároveň prohloubit své dovednosti kvalifikovaně podpořit rozvoj měkkých dovedností u svých žáků.

Kurz pomůže učiteli prohloubit a rozvinout klíčové kompetence a získat znalosti a dovednosti spojené se zaváděním a využitím měkkých dovedností v běžných hodinách. Účastníci programu se zdokonalí v řešení krizových situací, naučí se efektivně a asertivně komunikovat. Budou vědomě pracovat s reflexí a zpětnou vazbou, získají konkrétní nástroje a techniky reflexe vlastní práce pedagoga, zároveň i jak pomoci žákům k sebereflexi.

Vzdělávací program „Úvod do metodiky Skills Builder – rozvoj měkkých dovedností“, č. j. MSMT- 14625/2022-4-589

Kurz je koncipován jako dvoudenní prezenční setkání pro učitele základních a středních škol. Kurs se zaměřuje na představení konceptu a principů metodiky Skills Builder, která rozvíjí osm základních měkkých dovedností: schopnost naslouchat, prezentační dovednosti, schopnost řešit problémy, kreativní myšlení, pozitivní nastavení, cílevědomost, vůdčí schopnosti, týmová práce. Účastníci kurzu získají praktický návod, jak s metodikou pracovat a zařadit pak rozvoj měkkých dovedností do své výuky. Součástí kurzu je podpora pedagoga v práci s portfoliem.

Akreditace instituce SCHOLA EMPIRICA, z.s., IČO: 26645726, sídlem Blanická 25, 120 00 Praha 2, č. j. MSMT- 14625/2022-1

Akreditace k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Kvantitativní a kvalitativní metody výzkumu, které při měření dopadů našich projektů používáme, nám přináší důležité informace, co ve vzdělávání funguje dobře, a kde naopak existuje prostor pro zlepšení. Výzkum zpravidla provádíme tak, abychom mohli z něj získaná data srovnávat s jinými výzkumy ze zahraničí. Výzkum dopadů naší činnosti je jedním z důležitých nástrojů zpětné vazby, díky kterému poskytujeme služby na vysoké úrovni.

Interní rámcový projekt: Evaluace a evidence-based vzdělávání a sociální intervence

Interní výzkumný projekt zaměřený na celostní rozvoj dítěte (Whole Child Development, WCD) a koordinovanou intervenci je v souladu s dlouhodobým strategickým směřováním SCHOLA EMPIRICA z.s. Jak přístup k intervenci založené na důkaze, tak snaha vytvářet a využívat zkušeností a data z kvalitativního a kvantitativního hodnocení programů rané péče jsou v souladu s naším posláním „Věda pro lepší výchovu, vzdělávání a rodičovství“.

Interní výzkumný projekt SCHOLA EMPIRICA z.s. se zaměřuje především, ale ne výhradně, na:

- Podporu rozvoje a realizaci místních programů rané péče (Early Childhood Development, ECD) a tvorbu s tím souvisejících modelů systémových změn.
- Sběr a analýzu empirických dat, které pomáhají místním aktérům se rozhodovat na základě vědeckých znalostí z měření průběhu intervencí ECD a jejích dopadů na cílové skupiny.
- Podporu porozumění zkušenostem získaným během zavádění koordinované ECD intervence na místní úrovni.
- Modelování teorie změny (ToC) v ECD: porozumění a uvedení do praxe místních modelů ECD podporujících udržitelný celostní rozvoj dítěte (WCD).
- Modelování teorie šíření (ToS) v ECD: shromažďování a analýza empirických dat o překážkách a faktorech podporujících šíření.
- Poskytování dat pro advokacii: ovlivňování politického rámce pro systémové změny na různých úrovních tvorby vzdělávacích a sociálních politik.

SCHOLA EMPIRICA z.s. výzkumem také přispívá k:

- Poskytování znalostí z místních a mezinárodních iniciativ a partnerství: podněty pro koordinovaný přístup v ECD.
- Podpoře a rozšíření vědeckého poznání ECD.

Dobrý začátek (interní evaluace)

Ve Schole Empirice se dlouhodobě věnujeme šíření vědecky ověřených postupů výchovy dětí v předškolním věku. Naši vlajkovou lodí je metodika Dobrý začátek, kterou používáme v projektech pro učitelky v mateřských školách, terénní a sociální pracovníky i rodiče. U těchto projektů systematicky vyhodnocujeme dopad. Jako primární nástroj evaluace používáme dotazník předností a nedostatků (Strengths and Difficulties Questionnaire, SDQ), mezinárodně uznávaný a mnohokrát validovaný nástroj na měření problémového chování dětí.

Skills Builder (interní evaluace)

Dopad projektu je vyhodnocován pomocí kombinace kvalitativních i kvantitativních metod. Prvně jmenované metody zastupují fokusní skupiny složené z učitelů a individuální rozhovory s pedagogy. Slouží k tomu, abychom získali zpětnou vazbu ohledně organizace projektu a probíhajících aktivit. Zajímá nás například, do jaké míry je učitelé považují za přínosné nebo jak se líbí samotným žákům. Podle této zpětné vazby můžeme například upravovat pracovní listy.

Kvantitativní metody využíváme pro takzvanou dopadovou evaluaci, data sbíráme pomocí dotazníkového šetření. To probíhá mezi dětmi i učiteli ve třech vlnách, a to před začátkem projektu a dvakrát v jeho průběhu. Protože je pro nás velmi důležité, aby projekt pozitivně ovlivnil všechny skupiny dětí, analyzujeme data i pro různé kategorie žáků (dětí s dobrým versus špatným prospěchem, chlapci versus dívky a podobně).

Evaluace rodičovských skupin (interní evaluace)

Efektivitu a dopad podpory rodičovských dovedností formou rodičovských skupin ověřujeme kombinací kvantitativních a kvalitativních metod. Na začátku spolupráce s každou rodinou zpracuje sociální pracovník pro intervenční rodinu kvalitativní kazuistiku. Dále s intervenční rodinou vyplní dotazník, který byl sestaven ve spolupráci s výzkumným konsorciem z Oxfordské univerzity. Dotazník obsahuje sekci obecných údajů o rodiči a dítěti, sekci zaměřenou na rodičovské chování, která je českou mutací standardizovaného dotazníku PARYC (Parenting Young Children), sekci o chování dítěte, která je českou mutací standardizovaného dotazníku SDQ (Strengths and Difficulties Questionnaire), a kratší sekce týkající se fyzického trestání dítěte.

Každá spolupracující organizace (sociální služby, komunitní a rodinná centra) zajišťuje také kontrolní rodiny, kde neprobíhá intervence inovativní metodikou. Také u kontrolních rodin probíhá stejné měření ve dvou časových bodech.

V průběhu spolupráce s každou rodinou zaznamenává sociální pracovník individuální pokroky v rodině a specifika spolupráce do kazuistiky. Sociální pracovníci v pozici lektora rodičovské skupiny zaznamenávají také průběh skupiny do standardizovaného nástroje, aktivitu účastníků, prezenci. Při ukončení spolupráce zhodnotí sociální pracovník spolupráci s každou rodinou v kazuistice – záložka Závěr. Zároveň s rodinami znovu vyplňuje dotazník (totožný jako na vstupu), aby bylo možné odhalit/ porovnat posun v jednotlivých parametrech v čase. Ten samý dotazník vyplňuje i s kontrolními rodinami.

Ve spolupráci s výzkumným konsorciem z Oxfordské univerzity byl vypracován Nástroj pro hodnocení moderátorů rodičovských skupin – Manuál pro hodnotitele. Ten vznikl z potřeby zjišťovat a měřit tzv. fidelitu, tj. aby bylo možno hodnotit, jak je dodržována přesnost a kvalita zprostředkování programu podpory rodičovských dovedností.

Měření dopadu KiVa (interní evaluace)

Schola Empirica prováděla ověřování účinnosti KiVa programu proti šikaně pomocí kontrafaktuálního výzkumného designu („clustered randomize controlled trial; cRCT“). Pro zapojení do evaluace byly z důvodu srovnatelnosti osloveny pouze všechny nespécializované základní školy z Plzeňského, Královéhradeckého, Středočeského, Ústeckého kraje a Prahy s přibližně průměrnou kapacitou žáků. Z celkového množství 54 přihlášených škol bylo na základě výběrových kritérií zvoleno 24 z nich, které si byly co možná nejpodobnější z hlediska předchozích uskutečňovaných preventivních programů, počtu učitelů, způsobu řešení šikany na škole atd.

Školy byly v červnu 2021 rozděleny do intervenční ($n = 12$) nebo kontrolní skupiny ($n = 12$) na základě měření míry výskytu šikany a viktimizace (včetně kyberšikany), tedy podle hlavních sledovaných proměnných. Následně byla jedna intervenční škola pro odstoupení z projektu nahrazena.

Celková evaluace byla rozdělena na kvantitativní a kvalitativní část. Kvantitativní část využila pravidelná měření žáků 4. a 6. ročníků pomocí dotazníků, které jsou v rámci projektu také standardizovány na pilotních datech sesbíraných v květnu 2021 od jiných žáků. V září 2021 proběhlo měření před započítáním programu (baseline). V červnu 2022 proběhlo další měření u intervenčních škol. Vyhodnocení výsledků pilotní evaluace bylo ukončeno v prosinci 2022.

V rámci evaluace jsme sledovali hlavní proměnné – výskyt šikany a wellbeing, doplněné o sledování mechanismů, pomocí kterých jsme předpokládali, že KiVa funguje: postoje proti šikaně, tendence pro obranné chování, sebedůvěra v sociálních situacích a pocit sounáležitosti se školou. V rámci baseline měření nebyl mezi intervečními a kontrolními školami zjištěn statisticky významný rozdíl v žádné ze sledovaných proměnných.

V rámci evaluace byl sledován dopad KiVa programu na snížení výskytu šikany a viktimizace a zvýšení duševní pohody žáků po roce intervence (intervenční vs. kontrolní skupina) a dlouhodobější dopad po dvou letech. Zároveň jsme sledovali, který z mechanismů změny KiVa program na školách nejvíce rozvíjel a který z mechanismů nejvíce přispíval k celkovému efektu. Kvalitativní část se zaměřovala celkově na kvalitu implementace intervence (tzv. fidelity) a sledovala práci dílčích poskytovatelů intervence (od učitelů vyučujících KiVa lekce přes koordinátory a KiVa tým na školách po metodiky KiVa, kteří zajišťují kredibilitu implementace). V rámci kvalitativní části byly sbírány dokumenty, pravidelné reflexe lekcí, nahrávky intervizních setkání koordinátorů a fokusní skupiny s koordinátory. Kvalitativně nebyla zjišťována pouze kvalita implementace, ale také dopady intervence na prostředí školy.

Projekt byl schválen etickou komisí Psychologického ústavu Akademie věd ČR, rodiče všech zúčastněných žáků i zúčastnění učitelé podepsali informovaný souhlas, všechna data jsou anonymizována. Projekt byl rovněž preregistrován (<https://osf.io/mrezb>) a všechny odborné výstupy, včetně validizovaných měřicích nástrojů, ale také anonymizovaná data, budou po konci projektu (plně v duchu otevřené vědy) zveřejněny pro další využití odbornou komunitou.

Eduzměna (externí evaluace)

Nadační fond Eduzměna vstupuje do českého vzdělávání s vizí, aby se všechny děti učily naplno, s radostí i rovnými šancemi a ze školy odcházely připravené na výzvy a příležitosti světa 21. století. Toho chce dosáhnout vytvořením podmínek pro realizaci dílčích systémových změn ve spolupráci se širokou skupinou partnerů. První prioritou je realizace pětileté pilotáže podpory sítě škol v jednom regionu (velikosti tzv. obce s rozšířenou působností). Vyhodnocení těchto pěti let bude klíčové pro rozšíření principů Eduzměny do dalších regionů.

Homesharing (externí evaluace)

Nadační fond Avast podpořil pilotní projekt Homesharing realizovaný organizacemi Rodinné integrační centrum (Pardubice) a Naděje pro děti úplňku (Praha). Homesharing je pobytová komunitní služba. Je založená na propojení rodiny s dítětem s poruchou autistického spektra s lidmi, kteří této rodině chtějí pomoci s náročnou péčí o dítě. V rámci projektu je mezi rodinami pozvolně navazován vztah, který má vyústit v dlouhodobou spolupráci, kdy hostitelské domácnosti přijímají děti s autismem pravidelně k sobě. Rodiče těchto dětí si mohou odpočinout, načerpat sílu nebo si vyřídit záležitosti, které kvůli potřebám svého dítěte nezvládají. Rešerši o potřebách rodin s dětmi s postižením nebo chronickým onemocněním si můžete stáhnout na https://abakus.cz/file/ke-stazeni/2021_Vyzkum_Podpora-rodin_Analyza-potreb-rodicu-deti-se-zdravotnim-znevyhodnenim.pdf.

Porticus (externí evaluace)

Evaluace dopadů včasných intervencí realizovaných neziskovými organizacemi podpořenými nadací Porticus v ČR, Maďarsku a na Slovensku.

KONFERENCE 2023

U příležitosti Mezinárodního dne proti násilí a šikaně ve škole včetně kyberšikany a pod záštitou MŠMT jsme uspořádali konferenci

ROSTEME SPOLEČNĚ

Osvědčené metodiky pro rozvoj socioemočních dovedností ve škole

Konferenci zahájila Egle Havrdová, úvodního slova se ujal velvyslanec Finska J. E. Pasi Olavi Tuominen a zástupkyně velvyslance Velké Británie v ČR Kate Davenport. Dopolední část obsahovala témata socioemočního učení v MŠ, rozvoje měkkých dovedností žáků a tvorby bezpečného prostředí na ZŠ. Zazněly příspěvky od zahraničních expertů, se kterými Schola Empirica dlouhodobě spolupracuje na přenosu ověřené dobré praxe. Konferenci zakončila panelová diskuze:

Jak rozvoj sociálních a emočních dovedností ovlivňuje wellbeing na školách?

Doc. PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.

Spoluzakladatelka a členka vedení školy ZŠ Poznávání; ředitelka DYS-centra® Praha z. ú.

Mgr. Petra Ristić

Učitelka a zástupkyně ředitelky ve Fakultní mateřské škole SLUNÍČKO POD STŘECHOU při Pedagogické fakultě

UK a vyučující na katedře preprimární a primární pedagogiky PedF UK

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

Vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora, ČŠI

Egle Havrdová, MA, Ph.D.

ředitelka Schola Empirica z.s.

PhDr. Václav Mertin

dětský psycholog

Mgr. Petr Jíša

ředitel ZŠ Vorlina, Vlašim

Konference se zúčastnilo přes 100 zástupců škol a odborné veřejnosti.

Záznam panelové diskuze a celý program konference:

www.scholaempirica.org/konference/konference-2023-rosteme-spolecne/

26.9. Dobrý začátek® – Pozitivní komunikace ve třídě (90min dílna) a Bezpečné soužití ve třídě (90min dílna) v Praze

Anna Petrová Kubešová, Kateřina Michalová – praktický workshop zaměřený na prosociální strategie

24.10. Dobrý začátek® – Jak pracovat s dětmi s rušivým chováním v MŠ (90min dílna) pro MAP Vlašimsko/ MAS Blaník

Anna Petrová Kubešová, Kateřina Michalová – praktický workshop zaměřený na prosociální strategie

23.9., 5.11., 9.12. Dobrý začátek- Inspiromat v Merklíně, Praze a Liberci

Eva Hrubá – návazná mentorská podpora ve formě praktického workshopu pro pedagogy pracující s metodikou Dobrý začátek

6.1., 7.1., 11.2., 20.5. Komplexní výcvik Dobrý začátek®: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku Moduly 1, 2 a 3 (40 hod školení) v MŠ Račice

15.2., 16.2. / 17.5., 25.5., 3.6., 23.8. Komplexní výcvik Dobrý začátek®: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku, Moduly 1, 2 a 3 (40 hod školení) v Praze

16.9., 23.9. Dobrý začátek®: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku, Modul 1 (17 hod školení) v MŠ Čejč

14.10., 21.10. Dobrý začátek®: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku, Modul 1 (17 hod školení) v Žatci

12.10., 19.10. Dobrý začátek®: podpora sociálního a emočního vývoje dětí předškolního věku, Modul 1 (17 hod školení) v Praze

6.2., 30.3., 13.4., 14. 10., 26., 10., 4.11., 9.12. Dobrý začátek® – praktická ochutnávka v Dobroměřicích, Praze, Vlašimi, Železném Brodě, Vysokém Mýtě a Liberci

Eva Hrubá, Ludmila Jirotková – praktický workshop, kdy účastníci získávají vhled do hlavních zásad a technik metodiky Dobrý začátek a doporučení, jak s metodikou začít.

17.4. Týden učitelství na Filozofické fakultě na Masarykovy univerzity

→ www.tydenucitelstvi.phil.muni.cz/archiv

Irena Zárubová, Romana Šloufová - představili jsme metodiku Skills Builder a dvě vybrané dovednosti (prezentační dovednosti a cílevědomost) studentům učitelství Filozofické fakulty na Masarykovy univerzity na prožitkových workshopech

23.4. Konference Vzdělávání pro budoucnost v Praze: workshop Skills Builder

Irena Zárubová, Romana Šloufová - účastníků konference jsme ukázaly, jak metodika Skills Builder rozvíjí měkké dovednosti, s čím vším pedagogům pomáhá a jak naplno využít metodický portál Skills Builder. Zaměřily jsme se na pozitivní nastavení a jak je rozvíjet.

29.4. DoFE Leader Camp: workshop Skills Builder

Pavel Fiala, Romana Šloufová - vyučujícím jsme ukázaly, jak metodika Skills Builder rozvíjí měkké dovednosti, s čím vším pedagogům pomáhá a jak naplno využít metodický portál Skills Builder. Zaměřily jsme se na pozitivní nastavení a jak je rozvíjet.

14.7. TEDex Prague: workshop Skills Builder

Irena Zárubová, Romana Šloufová - na TEDexu jsme představily britskou metodiku Skills Builder. Workshop jsme

21.8. Letní škola Svět vzdělávání v Olomouci: workshop Skills Builder

Pavel Fiala, Ivana Hokešová - vyučujícím ZŠ jsme představili metodiku Skills Builder. Workshop jsme zaměřili interaktivní a zážitkovou formou tak, aby účastníci získali info o: obsahu a nástrojích a utvořili si představu, jak lze metodiku v praxi použít.

21.8. Letní škola Svět vzdělávání v Olomouci

Monika Kotrbová, Alexandr Strnad

Představení metodiky a praktický workshop KiVa

4.4. KiVa® setkání – Jak se stát KiVa školou?

Egle Havrdová, Monika Kotrbová, Veronika Švomová, Irena Zárubová, Alexandr Strnad

Představení programu KiVa pro zástupce ZŠ. Součástí bylo diskuzní setkání s koordinátorem z KiVa školy a praktický workshop.

12. 4. Noc vzdělávání

Monika Kotrbová, Irena Zárubová

Praktický workshop

4.10. Konference Škola jako místo setkávání

Monika Kotrbová, Irena Zárubová

Představení programu KiVa

17.10. Konference - PPRCH

Adam Klocek

Prezentace výsledků pilotáže KiVa programu

17.2. MAP Rychnovsko

Egle Havrdová, Kateřina Michalová, Monika Kotrbová

Online představení programů a metodik Dobrý začátek, Skills Builder, KiVa

14.2. MAP Nad Orlicí

Egle Havrdová, Anna Petrová Kubešová, Romana Šloufová

Online představení programů a metodik Dobrý začátek, Skills Builder, KiVa

23.3. MAP Praha 12

Kateřina Michalová, Anna Petrová Kubešová

Představení metodiky Dobrý začátek.

9.3. MAP Rakovnícko

Monika Kotrbová

Představení programu a metodiky KiVa

28.8. MAP Jaroměř

Veronika Švomová

Představení programu a metodiky KiVa

6.9. KAP Jihlava

Monika Kotrbová

Online představení programu a metodiky KiVa

16.11. ORP Víkřovice, Šumperk

Veronika Švomová

Představení programu a metodiky KiVa

27.11. PPP Benešov

Veronika Švomová

Představení programu a metodiky KiVa.

27

DALŠÍ AKCE

Konference Nakopněte svoji školu v Litomyšli 26.-27. 2. 2023

Pavel Fiala, Irena Zárubová, Kateřina Michalová, Veronika Švomová- představení Scholy Empirica a programů Skills Builder, KiVa, Dobrý začátek

Konference vzdělání pro budoucnost 22.3.2023

Egle Havrdová, Anna Kubešová Petrová- Praktický workshop na téma z metodiky Dobrý začátek

Letní Škola Svět vzdělání v Dolanech u Olomouce 22.8.2023

Kateřina Michalová, Eva Hrubá- Praktická ochutnávka metodiky Dobrý začátek

Školení lektorů metodiky Dobrý začátek 22.-23.11.2023

Školení je určeno pro vedoucí CKP (lektoři a mentoři metodiky Dobrý začátek), případně absolventy komplexního výcviku s 2letou praxí v metodice, kteří mají zkušenosti s lektorováním kurzů měkkých dovedností pro dospělé

4.12. Skills Builder na 2. stupni – zkušenosti z Velké Británie (webinář)

Zástupkyně Skills Builder Partnership UK Bethan Jeffers a Matthew Goodwin, líder programu kariérního poradenství a vyučující matematiky na Blythe High School ve Velké Británii, sdíleli své praktické zkušenosti s využitím programu Skills Builder Akcelerátor pro rozvoj klíčových měkkých dovedností.

Skills Builder v kostce

www.scholaempirica.org/metodiky/skills-builder/kurzy-a-seminare/#SBpredstaveni

Opakující se 20minutový webinář, kde ukazujeme, jak využít [metodický portál Skills Builder](#) na maximum, jak Skills Builder rozvíjí měkké dovednosti, s čím vším pedagogům pomáhá a několik doporučení, jak s metodikou začít.

Dobrý začátek v kostce

www.scholaempirica.org/metodiky/dobry-zacatek/kurzy-a-seminare/#DZpredstaveni

Opakující se 30minutový webinář, kde se dozvíte, jak Dobrý začátek rozvíjí socioemoční dovednosti dětí, s čím vším pedagogům pomáhá, jaké jsou jeho hlavní zásady, jak můžete využít metodiku ve školce a doporučení, jak s metodikou začít.

KiVa v kostce

www.scholaempirica.org/metodiky/kiva/kurzy-a-seminare/#predstaveni

Opakující se 20minutový webinář, kde popisujeme, jak program KiVa funguje, jaké jsou jeho hlavní pilíře a principy a co pro školy obnáší zapojení do programu.

ODBORNÉ ČLÁNKY A PUBLIKACE

Sulava, K., Pour, M., McLean, E., Dedushkov, M., Farkas, Z., Hudáčková, K., & Růžička, D. Inclusive Early Childhood Education and Care in the Czech Republic, Slovakia and Hungary: Compendium of Inspiring Practices (2023). Schola Empirica and ICDI. ISBN 978-80-907988-6-1.

<https://placetogrow.eu/compendium-of-inspiring-practices>

Klocek, A., Kollerová, L., Havrdová, E., Kotrbová, M., Netík, J., & Pour, M. (2024). Effectiveness of the KiVa anti-bullying program in the Czech Republic: A cluster randomized control trial. Evaluation and Program Planning, 102459.

<https://doi.org/10.1016/j.evalprogplan.2024.102459>

Školní poradenství v praxi: Spolupráce s rodiči při zavádění metodiky Skills Builder – Skills Builder v praxi

Článek je zaměřen na možnosti spolupráce vyučujících s rodiči – jak rodiče o metodice informovat a jak je zapojit, aby se mohli aktivně podílet na rozvoji měkkých dovedností svých dětí a dokázali sami i společně se svými dětmi následně sledovat pokroky v měkkých dovednostech v každodenním životě.

https://www.scholaempirica.org/wp-content/uploads/2024/04/SB-spoluprace-s-rodic_5_2023.pdf

Školní poradenství v praxi: Zásady efektivní výuky měkkých dovedností a zkušenosti z českých škol – Skills Builder v praxi

Jak měkké dovednosti efektivně u žáků rozvíjet tak, aby měli možnost dostat se v jejich rozvoji co nejdále, je ústředním tématem článku. Metodika Skills Builder je postavena na osm měkkých dovednostech a pracuje s jejich rozvojem podle jednoduchých 6 zásad.

Školní poradenství v praxi: Podpora sociálních a emočních dovedností v MŠ a ZŠ: metodika Dobrý začátek a osm měkkých dovedností podle metodiky Skills Builder

Měkkým dovednostem a jejich rozvoji u dětí a mladých lidí se v celosvětovém měřítku dostává stále více pozornosti. Děje se tak zejména v souvislosti s diskusí nad proměnou společnosti a nutností změnit systém vzdělání. SCHOLA EMPIRICA, z. s., se snaží přispívat k posunu v této oblasti přenosem vědecky ověřených přístupů a metod ze zahraničí. Do českého prostředí mateřských a základních škol přináší empiricky ověřené metodiky, které efektivně rozvíjejí měkké dovednosti dětí. Pro prostředí mateřských škol je adaptována americká metodika Dobrý začátek, pro základní školy britská metodika rozvoje měkkých dovedností Skills Builder.

https://www.scholaempirica.org/wp-content/uploads/2023/07/RizeniSkoly_2022_DZaSBpropojeni.pdf

Řízení školy – Speciál pro MŠ: Osobnostní rozvoj pedagogů pomocí metodiky Dobrý začátek

Článek se zabývá tím, jak metodika Dobrý začátek® ovlivňuje osobnostní nastavení samotného pedagoga, mění jeho zaběhnuté modely myšlení směrem k pozitivnímu nastavení, pomáhá mu opouštět každodenní rutinu, stereotypy a zažitá schémata v chování, vede ho k proaktivnímu jednání a také k reflektování situací ve třídě.

https://www.scholaempirica.org/wp-content/uploads/2023/12/DZ_Special_pro_MS_04_2023-23-25.pdf

Řízení školy – Speciál pro MŠ: Efektivní komunikace pedagogů a rodičů jako prevence nevhodného chování dětí v praxi mateřské školy

Článek o tom, jak dobře nastavená spolupráce rodiny a školy může přispět k prevenci nevhodného chování dětí. Představujeme některé z komunikačních strategií metodiky Dobrý začátek®, které mohou posunout vzdělávací proces žádoucím směrem.

https://www.scholaempirica.org/wp-content/uploads/2023/12/DZ_Special_pro_MS_06_2023-22-25.pdf

Řízení školy – Speciál pro MŠ: Jak podpořit wellbeing dětí v MŠ

V příspěvku popisujeme, jak lze rozvíjet sociální a emoční oblast pomocí programu Dobrý začátek®, který si klade za cíl přispět k duševnímu zdraví dětí i dospělých. Na konkrétním příkladu představujeme, jak tato metodika v mateřské škole dobré praxe v MŠ Dobroměřice naplňuje principy socio-emočního učení v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky. Seznamujeme čtenáře s tím, jak metodika Dobrý začátek® pomáhá a učí děti i dospělé předcházet konfliktům, snižovat je a řešit v mateřské škole i mimo ni.

https://www.scholaempirica.org/wp-content/uploads/2023/12/DZ_Special_pro_MS_10_2023.pdf

Šance dětem

KiVa: Finský program proti šikaně mění školní prostředí

<https://sancedetem.cz/kiva-finsky-program-proti-sikane-meni-skolni-prostredi>

Učitelský měsíčník

KiVa: Co přináší celoškolní program prevence šikany z Finska?

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/ucitelsky-mesicnik/kiva-co-prinasi-celoskolni-program-prevence-sikany-z-finska.m-10277.html>

Program proti šikaně KiVa - série rozhovorů s koordinátorkami prvních KiVa škol v České republice

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/ucitelsky-mesicnik/program-proti-sikane-kiva-rozhovor-s-koordinatorkami-prvni-kiva-skol-v-ceske-republice.m-10735.html>

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/ucitelsky-mesicnik/program-proti-sikane-kiva-rozhovor-s-koordinatorkami-prvni-kiva-skol-v-ceske-republice.m-10735.html>

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/ucitelsky-mesicnik/program-proti-sikane-kiva-rozhovor-s-koordinatorkami-prvni-kiva-skol-v-ceske-republice.m-10967.html>

Řízení školy

Univerzální nástroj pro školy pro bezpečné školní klima

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/rizeni-skoly/univerzalni-nastroj-pro-skoly-pro-bezpecne-skolni-klima.m-10397.html>

Programy proti šikaně: Proč je důležité je zkoumat a vyhodnocovat

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/rizeni-skoly/programy-proti-sikane-proc-je-dulezite-je-zkoumat-a-vyhodnocovat.m-10533.html>

Program proti šikaně KiVa a jeho působení na postoje žáků a učitelů

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/rizeni-skoly/program-proti-sikane-kiva-a-jeho-pusobeni-na-postoje-zaku-a-ucitelu.m-10699.html>

Program proti šikaně KiVa a pocit sounáležitosti se třídou a školou

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/rizeni-skoly/program-proti-sikane-kiva-a-pocit-sounalezitosti-se-tridou-a-skolou.m-10905.html>

Školní poradenství v praxi

Program proti šikaně KiVa v praxi: Souhra učitelů, ředitelů a nastavení programu

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/skolni-poradenstvi-v-praxi/program-proti-sikane-kiva-v-praxi-souhra-ucitelu-reditelu-a-nastaveni-programu.m-11651.html>

Současné trendy ve zkoumání šikany a v práci se šikanou

<https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/skolni-poradenstvi-v-praxi/soucasne-trendy-ve-zkoumani-sikany-a-v-praci-se-sikanou.m-12555.html>

Kontakt

SCHOLA EMPIRICA z.s.

Blanická 922/25

Praha 2, Vinohrady

120 00

IČ: 26645726

Tel. 739 569 045

E-mail: info@scholaempirica.org

www.scholaempirica.org

Dobrý začátek pro MŠ

Metodika **Dobrý začátek** se zaměřuje na rozvoj sociálních a emočních kompetencí dětí předškolního věku a zvyšuje wellbeing dětí i učitelů – prokazatelně snižuje výskyt nežádoucího chování a konfliktů.

Přínosy metodiky

- podporuje pozitivní přístup k dětem i rodičům
- učí rozeznávat pocity a ovládat emoce
- vede děti k samostatnosti a odpovědnosti
- pomáhá předcházet potížím v chování dětí, snižuje agresivní chování

Výhody metodiky

- je ucelená a nenáročná – umožňuje plynulé a okamžité uvedení do praxe
- je návodná – přináší zcela konkrétní aktivity a postupy pro rozvoj měkkých dovedností
- je inkluzivní – je určena pro všechny děti vč. dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a je účinná u dětí s náročným chováním

Hlavní principy metodiky

- věnování pozitivní pozornosti
- situační učení s velkými maňásky, které děti milují
- spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby

Metodika Dobrý začátek nám dává přesný návod a strategie pro práci s dětmi. Pomáhá nám v našem osobnostním rozvoji, což se pak přenáší do práce s dětmi a mění atmosféru ve třídě.

Petra Ristić, učitelka
MŠ Sluníčko pod střechou Praha

Jako pedagogický pracovník zejména oceňuji příklady aktivit. Jsou napsány odborně, srozumitelně a jejich realizace je nenáročná, přesto velice účinná. Ověřila jsem v praxi všechny aktivity a musím konstatovat, že měly mezi dětmi i ostatními pedagogy obrovský ohlas.

PhDr. Bc. Jana Buzková, ředitelka
MŠ Třinec

Součástí **akreditovaného vzdělávacího programu** je bohatá sada publikací a pomůcek pro práci s dětmi. V roce 2019 za metodiku SCHOLA EMPIRICA z.s. získala ocenění EDUína. Metodika vychází z RVP a je kompatibilní s dalšími školními vzdělávacími programy.

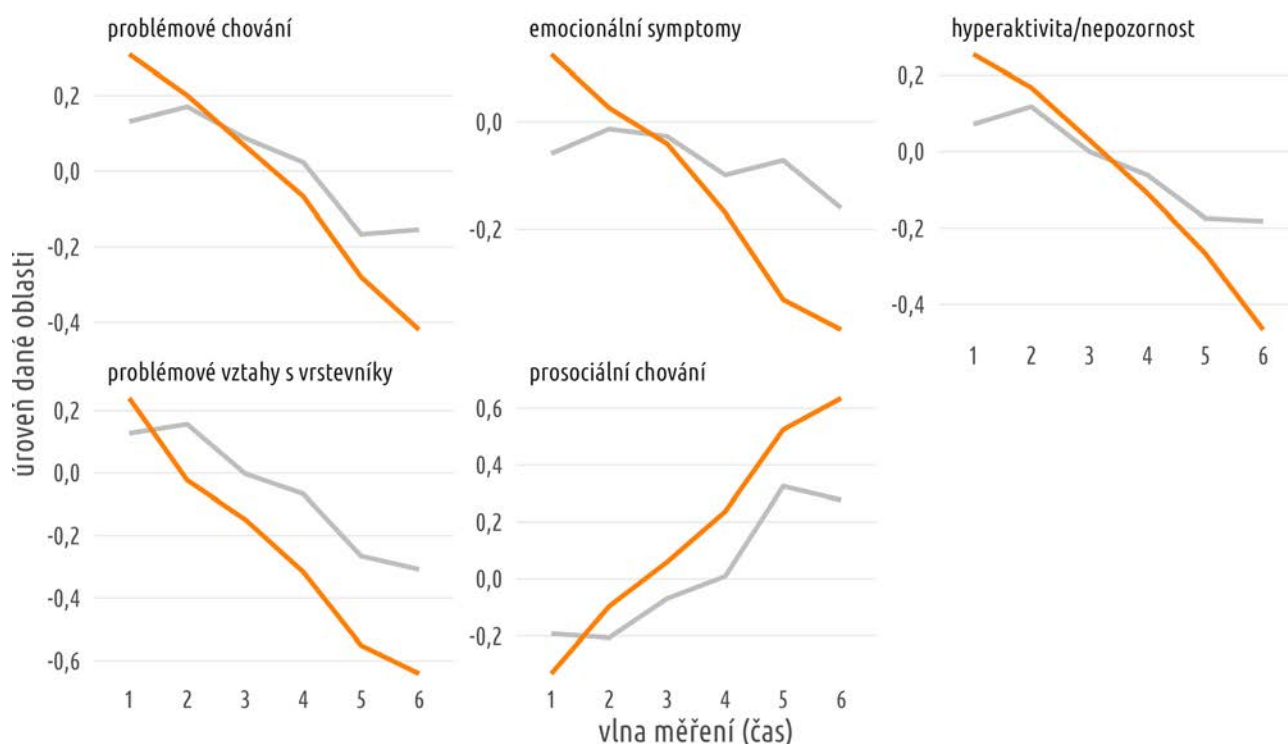
EDUína

Jak víme, že to skutečně funguje?

Metodiku nejen šíříme, ale zároveň také sledujeme její dopad na více než 2500 dětech v MŠ pomocí SDQ dotazníků (dotazník předností a nedostatků, R. Goodman, 2005). K měření používáme design náhodně řízených experimentů, kde zkoumáme změny v chování dětí u intervenčních tříd MŠ (proškolené učitelky pracující s metodikou Dobrý začátek) a kontrolních tříd MŠ, které s metodikou nepracují.

Socio-emoční dovednosti dětí se s Dobrým začátkem vyvíjejí lépe

Negativní projevy chování dětí ve **školách, kde učitelky využívají metodiku Dobrý začátek**, klesají v čase významně rychleji než u **ostatních**. Pozitivní oblast prosociálního chování pak roste rychleji.

Výzkum s longitudinálním kvaziexperimentálním designem se uskutečnil 1. ledna 2017 – 1. června 2021 na nereprezentativním vzorku 2603 dětí MŠ po celé ČR. Prezentované oblasti vycházejí ze standardizovaného dotazníku Strengths and Difficulties Questionnaire, pomocí něhož učitelky MŠ chování dětí hodnotily.

Zdroj: <https://drive.google.com/file/d/1j-LA9Qni-duNFN8TymTZn6A8Fz0zJqD3/>

Od roku 2003 SCHOLA EMPIRICA z.s. vzdělává učitele, sociální pracovníky a rodiče, aby mohli dětem poskytnout co nejlepší péči a naplno rozvinout jejich potenciál. Vychází přitom ze zahraničních vědecky ověřených přístupů a metod, které upravuje pro podmínky ČR, společně s partnery je testuje v praxi, vyhodnocuje jejich dopad v českém prostředí a osvědčené postupy pak šíří dál.

Mgr. Kateřina Michalová

Koordinátorka metodiky Dobrý začátek@
michalova@scholaempirica.org

Dobrý začátek pro rodiče

Metodika **Dobrý začátek pro rodiče** podporuje rodiče v budování partnerského vztahu s dětmi a ve výchovných strategiích, které dítěti umožní úspěšné učení a harmonický růst. Metodika je určena rodičům, resp. sociálním pracovníkům, kteří s rodiči pracují.

Přínosy metodiky

- Rozvíjí nekonfliktní způsoby komunikace a řešení problémů
- Učí rodiče pozitivnímu přístupu
- Rozvíjí přátelské vztahy s dětmi a dospělými
- Vede děti k samostatnosti, ale nikoli ke svévoli
- Učí rodiče předcházet potížím v chování dětí a zvládat vztek a odpor dětí

Dům podpory pro rodiny s dětmi

Model popisuje jednotlivé kroky metodiky

Stěny

**Pozitivní
rodičovství**

Střecha

**Stanovení
hranic**

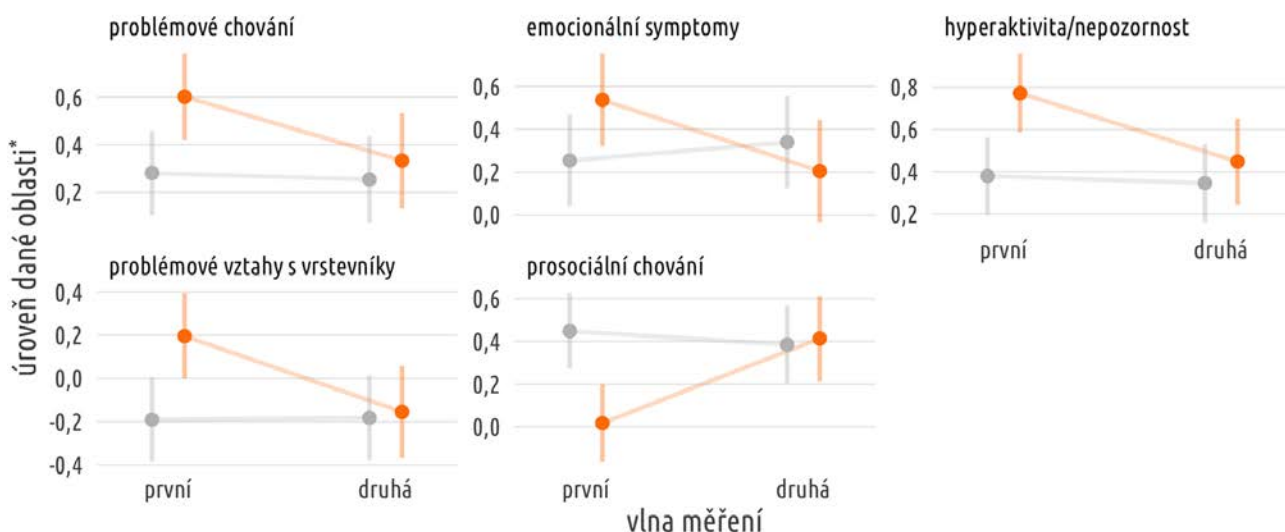

**Pozitivní
pozornost**

Socio-emoční dovednosti dětí se s Dobrým začátkem vyvíjejí lépe

Negativní projevy chování dětí v **rodinách, kde se metoda využívala**, klesají v čase významně rychleji než u **ostatních**. Pozitivní oblast prosociálního chování pak roste rychleji.

*Marginální efekty – rušivé proměnné jako věk, pohlaví či socioekonomický status jsou v grafu stat. eliminovány. Samotné úrovně jednotlivých oblastí vycházejí z IRT modelu odhadnutého na nerepresentativním výběru 2 603 dětí předškolního věku. Hodnota 0 tedy označuje průměrnou hodnotu tohoto vzorku.

Jak víme, že to skutečně funguje?

Metodika je v zahraničí ověřována více než 30 let a má prokázané pozitivní dopady na chování dětí i rodičů. Ve SCHOLE EMPIRICA s metodikou pracujeme od roku 2011 a dosud jsme vyškolili 800 pedagogů a 28 sociálních a terénních pracovníků z celé ČR, aktivity metodiky byly realizovány a hodnoceny v téměř 300 mateřských školách. Více na: www.spi.ox.ac.uk/parenting-lifelong-health-suite-parenting-programmes-prevent-violence

Skvělé, jak jsou ty kroky nenásilné, malé a postupně se tím dá změnit opravdu hodně.

Jana Baťková, sociální pracovnice
Romano jasnice, spolek

Je důležité, aby rodičům docvakla ta změna myšlení. Že není dobré a důležité umět děti trestat, ale umět je pochválit. Že je dobré nastavovat pravidla tak, aby se na nich matky s dětmi dohodly společně.

Adéla Trnová, vedoucí oddělení sociálních služeb
Azylový dům pro ženy a matky s dětmi o.p.s.

Od roku 2003 SCHOLA EMPIRICA z.s. vzdělává učitele, sociální pracovníky a rodiče, aby mohli dětem poskytnout co nejlepší péči a naplno rozvinout jejich potenciál. Vychází přitom ze zahraničních vědecky ověřených přístupů a metod, které upravuje pro podmínky ČR, společně s partnery je testuje v praxi, vyhodnocuje jejich dopad v českém prostředí a osvědčené postupy pak šíří dál.

Skills Builder

Vzdělávací plán a metodický pomocník pro rozvoj měkkých dovedností v krocích

pro žáky 6–18 let

KOMUNIKACE

ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

SEBEŘÍZENÍ

SPOLUPRÁCE

8 dovedností v 16 krocích

Jednotlivé dovednosti jsou rozděleny do 16 kroků. Pro každý krok je definován cíl, co by žáci měli při jeho zvládnutí umět, a jsou popsány dílčí znalosti a strategie, jak cíle dosáhnout a danou dovednost tak postupně rozvíjet.

Program Skills Builder

- je strukturovaný – osvojení dovednosti probíhá krok za krokem
- je promyšlený – každý krok zahrnuje dílčí cíle, typy činností a strategií pro postupný a cílený rozvoj dovednosti
- metodiku lze snadno provázet se stávajícím systémem výuky i hodnocení
- pomáhá učitelům ve všech fázích výuky, mj. s plánováním, poskytováním zpětné vazby a sledováním osobního pokroku
- nabízí formulace pro slovní a formativní hodnocení
- obsahuje rozsáhlý zásobník aktivit do výuky

Jak víme, že to skutečně funguje?

Skills Builder společně vyvinuli učitelé, odborníci na rozvoj měkkých dovedností a klíčoví zaměstnavatelé ve Velké Británii před více než 10 lety.

Od roku 2019 metodiku ve spolupráci s českými učiteli přizpůsobujeme českému prostředí a vyvíjíme aktivity do hodin. Účinnost programu ověřujeme pomocí randomizovaného kontrolního výzkumného designu. Pro zavádění metodiky do výuky poskytujeme metodickou podporu.

Dopad metodiky v celosvětovém měřítku lze sledovat na www.skillsbuilder.org/impact-directory.

KROK

0

1

Začátečník

2

3

4

5

Středně pokročilý

6

7

8

Pokročilý

9

10

11

12

13

Expert

14

15

Metodický portál Skills Builder

Na volně dostupném metodickém portálu <https://skillsbuilder.scholaempirica.org> najdete:

- vzdělávací plán Skills Builder
- bohatý zásobník aktivit do hodin
- materiály ke stažení
- metodickou podporu pro učitele: termíny školení a tipy pro snazší zavádění metodiky do výuky
- **krátký webinář** o metodice a metodickém portálu

Skills Builder je možné využít napříč předměty. Za klíčové považují, že metodika pracuje se sebehodnocením žáků a zároveň se zpětnou vazbou.

Mgr. Jana Doležalová, učitelka
ZŠ Vimperk

Rezervujte si
webinář

Přihlašte se
k newsletteru

Aby děti obstály ve škole a v životě

Mgr. Romana Šloufová
Projektová manažerka metodiky Skills Builder
e-mail: sloufova@scholaempirica.org

Od roku 2003 SCHOLA EMPIRICA z.s. vzdělává učitele, sociální pracovníky a rodiče, aby mohli dětem poskytnout co nejlepší péči a naplno rozvinout jejich potenciál. Vychází přitom ze zahraničních vědecky ověřených přístupů a metod, které upravuje pro podmínky ČR, společně s partnery je testuje v praxi, vyhodnocuje jejich dopad v českém prostředí a osvědčené postupy pak šíří dál.

Program proti šikaně KiVa

KiVa je finský program prevence a intervence šikany pro základní školy, založený na desítkách let rozsáhlého výzkumu šikany a jejích mechanismů. Nabízí konkrétní nástroje a materiály, které pomáhají více než 1000 zapojeným školám po celém světě efektivně bojovat se šikanou a vytvářet bezpečné školní prostředí.

Výhody programu KiVa

- přispívá k psychické pohodě žáků
- zvyšuje motivaci ke studiu
- zlepšuje školní výsledky
- rozvíjí socio-emoční dovednosti žáků
- zlepšuje celkové klima třídy i školy – do programu jsou zapojeni všichni žáci i učitelé
- žáky baví – zahrnuje diskuze, skupinové úkoly, videa i hry
- je dlouhodobý – pomáhá škole nastavit dlouhodobý plán řešení šikany
- je komplexní – zaměřuje se jak na prevenci, tak na řešení již vzniklých případů šikany
- je standardizovaný a strukturovaný – KiVa výukové lekce probíhají každý měsíc, celý školní rok

Jak víme, že to skutečně funguje?

Účinnost KiVa programu je vědecky prokázána, např. Finové pomocí metodiky KiVa snížili šikanu o 61 %, Holanďané o 64 % a Italové o 51 %. Dle výzkumů Kärnä et al. (2011) přispívá KiVa ke snížení různých forem šikany od fyzické přes verbální až po kyberšikanu. SCHOLA EMPIRICA nyní pilotuje program na 24 vybraných českých školách a ověřuje jeho účinnost pomocí kontrolního výzkumného designu.

Program KiVa je, z našeho pohledu, výborně zpracovaný a pomáhá všem učitelům ve škole prostřednictvím předem připravených činností a her (lekci) budovat bezpečné školní klima.

Mgr. Jolana Vaněčková, ředitelka
ZŠ Něčín

Jednoznačně vidím přínosy pro celou školu a všechny zúčastněné. ... Žáci se ve škole nebojí otevřeně hovořit, sdílet své pocity, čímž i pasivně vytváříme základnu pro prostředí, kde je případná šikana cíleně eliminována.

PhDr. Martin Březina, ředitel
ZŠ Stoliňská

Od roku 2003 SCHOLA EMPIRICA z.s. vzdělává učitele, sociální pracovníky a rodiče, aby mohli dětem poskytnout co nejlepší péči a naplno rozvinout jejich potenciál. Vychází přitom ze zahraničních vědecky ověřených přístupů a metod, které upravuje pro podmínky ČR, společně s partnery je testuje v praxi, vyhodnocuje jejich dopad v českém prostředí a osvědčené postupy pak šíří dál.

